

Koj Txoj Cai Tu Neeg Mob Ntawm Tsoom Fwv Teb Chaws Thiab Lub Xeev Minnesota.

(Your Rights Under the Combined Federal and Minnesota Residents Bill of Rights-Hmong)

Ua ntej koj nyeem tsab ntawv no, koj yuav tsum paub:

Nyob rau tsab ntawv no lo lus “koj” yog hais txog koj, tus neeg sawv cev rau koj thiab txhua tus uas txoj cai hauv xeev Minnesota taw tias nws yog koj tus sawv cev. Yog koj yog ib tug neeg nyob hauv tsev laus los puas nyob rau qhov chaw luag tu yus, koj muaj txoj cai no. Koj muaj txoj cai no thiab yog koj nyob rau qhov chaw luag saib xyuas koj vim kev haus yeeb haus tshuaj, haus dej haus cawv uas lawv yeej tau ntaub ntawv pov thawj ntawm “Minnesota Department of Human Service”. Tsis muaj ib lub chaw pab neeg twg yuav yuam kom koj tshem koj txoj cai tawm ua ntej lawv yuav pab koj.

Nyob rau hauv Minnesota txoj cai mas muaj tej txoj cai tsim los rau koj siv. Cov cai uas hais no mas sau ua tus npe ntawv loj. Lwm tus cai mas yog tsim nyob rau hauv nom tswv teb chaws txoj thiab siv tau rau cov chaw pab uas txais daim ntawv kho mob “Medicaid” los puas “Medicare Programs”. Yog koj txoj cai hauv xeev Minnesota zoo xws li txoj nyob hauv nom tswv teb chaws txoj no ces siv nom tswv teb chaws txoj tau lawm. Lwm txoj cai tseem ceeb hauv lub xeev mas raug muab sau ua tus ntawv me qaij.

Yog koj xav tau ib phau ntawv txog koj txoj cai nyob hauv xeev Minnesota no mas lub chaw ntawm koj nyob yeej muaj phau ntawv ntawd. Cov neeg leg dej num yeej pab nrhiav kom tau ib phau rau koj.

Lub Neej Zoo

Lub chaw yuav tsum tu koj li nws yog ib qho chaw zoo thiab txhawb kom koj muaj lub neej zoo.

1. Saib rau nqi. Lub chaw yuav tsum tu koj tam li ib tug neeg muaj nqi, saib taus koj thiab ua raws koj siab nyiam. Koj muaj txoj cai tsis pub leej twg paub txog koj tus mob thiab txoj kev lawv tu koj. **Koj muaj cai txais txoj kev kho mob thiab saib xyuas zoo uas tsis pub lwm tus paub txog (tsis hais kev muab tshuaj, kev kuaj mob, kev tu cev thiab kev ntaus tswv yim nrog lwm tus txog koj tus mob) tsuav tej uas hais ntawd tsis txhob ua kom koj raug mob xwb.**

2. Txiaiv txim siab rau tus kheej thiab koom tes. Koj muaj txoj cai xaiv yam koj xav ua, teem caij nyoog thiab txoj kev kho mob, nrog lwm tus sib tham thiab tuav tswv yim txog koj lub neej seb yuav nyob qhov twg thiaj li zoo rau koj. **Koj muaj txoj cai koom tes nrog lawv, tsis hais kev lag luam, kev ntseeg, kev nom kev tswv, thiab kev npaj kom lub neej zoo lawm yav tom ntej. Tsuav tej koj ua ntawd tsis txhob cuam tshuam rau lwm tus neeg txoj cai.**

3. Koom tes nrog sawv daws hauv lub chaw nyob thiab hauv tsev neeg. Koj muaj cai koom tes thiab nrog sawv daws npaj tswv yim hauv lub chaw nyob. Koj tsev neeg muaj cai ntsib nrog lwm tsev neeg sib tham hauv lub chaw nej nyob. Thaum muaj tus neeg los puas tsev neeg mas lub chaw yuav tsum mloog thiab xyuas saib tej kev tsis txaus siab yog dab tsi thiab tej sawv daws pom zoo yuav pab tus neeg ntawm lub chaw kom nws lub neej zoo yog dab tsi. **Cov neeg hauv lub chaw thiab cov koj ntawm tsev neeg yuav tsum koom tswv yim tsim tej cai tswj nyob hauv lub chaw.**

4. Koom tes nrog ua lwm yam. Koj muaj txoj cai koom nrog lwm pawg neeg sib tham, koom kev tseeg, thiab kev sib raug zoo hauv zej zos tsuav tej ntawd tsis txhob cuam tshuam rau lwm tus neeg nyob hauv lub chaw txoj cai xwb.

5. Kev luag pab rau koj. Koj muaj txoj cai nyob thiab txais kev pab hauv lub chaw raws koj lub siab nyiam, tsuav tej ntawd tsis ua rau kom lwm tus neeg raug mob thiab tsim teeb meem rau lawv.

Txoj Kev Tu Thiab Txoj Kev Kho Mob

6. Muab tshuaj thiab kho kom haum tus mob. Koj muaj txoj cai kom luag yuav tsum tu thiab muab tshuaj kom haum koj tus mob, pab kom koj lub cev zoo thiab ua tau hauj lwm li muaj peev xwm, tiam sis txoj cai no tsuas siv tau nyob rau qhov uas daim ntawv kho mob kam them tej nuj nqis xwb.

7. Kev pab los ntawm lwm qhov chaw kho mob thiab lwm tus neeg. Koj muaj txoj cai txais kev pab, kev tu, los ntawm lwm tus sab nraud thiab muaj cai kom lawv qhia lawv lub chaw ua hauj lwm, chaw nyob thiab yam uas lawv yuav pab tau koj. Koj muaj txoj cai yuav thiab xaub(rent) tej yam koj yuav siv los pab koj, yog tej koj yuav ntawd tsis muaj txoj cai txwv.

8. Kev saib xyuas thiab kev tu mus lawm yav tom ntej. Koj muaj txoj cai kom lawv yuav tsum tuaj tu koj raws lub sij hawm thiab yuav tsum muaj tus neeg saib xyuas koj raws li txoj cai ntawm lub chaw tu ib tug neeg.

9. Tshawb xyuas ntaub ntawv thiab paub txoj kev luag tu yus. Koj muaj txoj cai tshawb xyuas koj tej ntaub ntawv 24 xuab moos tom qab koj tau taij kom lawv npaj tseg, thiab muaj cai yees tej ntaub ntawv ntawd ua ib phau rau koj tuav. Tus nqi yees cov ntawv mas tsuas kim ib yam li tej nqi yees ntawv xwb. Yuav tsum sau ib daim ntawv qhia rau lub chaw tu koj ob hnuv ua ntej koj yuav ua txoj num no. Koj muaj txoj cai kom luag yuav tsum nrhiav tus neeg hais koj yam lus kom koj to taub zoo txog koj tus mob.

10. Xub qhia tej cai luag yuav kom yus ua raws. Koj muaj txoj cai tias luag yuav tsum sau ntawv tuaj qhia koj ua ntej luag yuav hloov txoj cai tu koj. (Nim no lawv hu txoj cai no tias **Health care directives in Minnesota**), tsim txoj cai nyob hauv lub chaw tu koj, hauv lub xeev thiab tej kev cai tswj neeg.

11. Tus kws kho mob saib xyuas koj. Koj muaj txoj cai xaiv tus kws kho mob. Lub chaw tu koj yuav tsum qhia tus kws kho mob lub npe, nws yog tus kws kho mob yam twg, nws xov tooj thiab nws chaw ua hauj lwm rau koj.

12. Ntaub ntawv qhia txog txoj kev kho. Koj muaj txoj cai paub ua ntej saib txoj kev kho koj muaj li cas. **Tsis tas li ntawd, koj tus kws kho mob yuav tsum qhia koj tus mob thiab piav txoj kev kho kom koj to taub zoo saib tu mob luaj li cas thiab yuav npaj kev kho yam twg.** Cov lus sib tham no mas yuav tsum yog yam lus koj to taub. Koj muaj cai kom ib tug txheeb ze koj los puas ib tug neeg koj xaiv los sawv cev nrog koj mloog cov lus no los tau. Koj muaj txoj cai tsis siv thiab tsis mloog cov lus no los tau. Yog koj tau tus mob “cancer” nyob ntawd lub mis, mas lawv yuav tsum ua tib zoo qhia rau koj txog txoj kev kho seb txoj twg yog txoj ntxim tu mob thiab kev kho li ntawd yuav ua rau koj lub cev hloov li cas.

13. Koom tes nrog txoj kev npaj kho tu mob. Koj muaj txoj cai koom tes thiab tuav tswv yim nrog txoj kev kho mob. **Txoj cai no muab sib hawm rau koj nrog cov neeg yuav kho koj sib tham, muab sib hawm rau koj thov kom lawv piav txog txoj kev yuav kho koj kom tseeb rau hauv ntaub ntawv thiab kom muaj ib tug txheeb ze los puas ib tug neeg sawv cev nyob nrog koj mloog.** Qee lub caij koj tuaj tsis tau, ces lawv yuav caw tus neeg koj tau xaiv los sawv cev ntawd tuaj nrog lawv tham.

Yog thaum koj nyob hauv lub chaw tu koj, es koj tsis nco qab thiab hais tsis tau lus lawm. Lub chaw tu koj yuav tsum sib zog nrhiav kom cuag tau koj tsev neeg los yog tus sawv cev rau koj los nrog lawv tuav tswv yim thiab npaj txoj kev kho raw li txoj cai tswj nyob hauv lub xeev.

14. Ceeb toom txog tej yam hloov uas tshwm sim rau koj. Lub chaw tu koj yuav tsum ceeb toom rau koj tam sim ntawd yog muaj teeb meem tshwm sim ua rau koj raug mob, koj lub cev tsis zoo, koj lub hlwb

tsis ua hauj lwm thiab yog yuav hloov txoj kev kho, los puas yuav xa koj tawm mus rau lwm qhov chaw tu neeg. Lub chaw tu no yuav tsum ceeb toom koj tus kws kho mob, koj tus kws tuav plaub ntug, thiab koj tsev neeg.

15. Tsis pub lawv kho los tsis pub lawv tu yus. Koj muaj txoj cai tsis pub lawv kho koj. **Yog koj tsis pub lawv kho koj, tsis kam noj tshuaj, tsis kam noj zaub mov li lawv pom zoo, no mas koj yuav tsum paub txog tias koj tus mob yuav huam li cas tuaj thiab yuav tsum sau tej ntaud rau hauv daim ntaub ntawv kho mob tseg.**

16. Muab tshuaj los puas noj tshuaj rau yus tus kheej. Koj muaj txoj cai muab tshuaj thiab noj tshuaj rau koj tus kheej yog cov tub leg num hauv lub chaw tu koj pom zoo tias yuav tsis muaj xwm txheej dab tsi.

Txoj Cai Tswj

Koj muaj txoj cai tshwm sim li koj yog ib tug neeg muaj nqis, koj muaj cai xaiv thiab muaj cai nrog txhua leej neeg sib tham tsis hais cov nyob hauv lub chaw los puas cov nyob sab nraud. Lub chaw yuav tsum tswj thiab txhawb koj txoj cai no raws li txhua nqe yuav hais nram no. **Thaum koj tuaj nyob hauv lub chaw no lawv yuav tsum qhia koj tias koj muaj txoj cai pab koj raws li tau sau cia rau nram no.**

17. Siv koj txoj cai. Muaj txoj cai rau koj siv li koj yog ib tug neeg nyob hauv lub chaw tu neeg, li koj yog ib tug pej xeem nyob Asmeslivkas teb, thiab txoj cai tsis pub leej twg cuam tshuam koj, yuam koj, saib tsis taus koj, thiab txwv tsis pub koj siv koj txoj cai nyob hauv lub chaw tu neeg. Yog nom tswv tau txiav txim raws txoj cai hauv lub xeev tias koj yog ib tug neeg tsis paub tab lawm no mas, lawv yuav muaj ib tug neeg los ua tus saib xyuas koj thiab siv txoj cai pab koj. Yog koj yog ib tug neeg paub tab no mas, lwm tus neeg tsuas pab tau koj raws li txoj cai kheev ua xwb.

18. Ntiag tug ntawm koj tus kheej. Koj muaj txoj cai txwv kom lwm tus neeg tsis paub txog koj tus kheej, xws li: kev ntseeg, kev coj dab qhuas, yus tus kheej lub siab ntshaw thiab kev sib raug zoo nrog lwm tus. Cov neeg ua num hauv lub chaw yuav tsum khob qhov rooj thiab koj tso cai ua ntej lawv nkag los hauv koj chav. Yog muaj teeb meem kub ntxhov ceev mas lawv thiaj hla tau txoj cai no.

19. Daim ntawv qhia txog koj txoj cai. Koj muaj txoj cai uas lawv yuav tsum qhia los puas sau koj txoj cai rau koj, lawv yuav tsum hais yam lus kom koj to taub txog txoj cai no thiab cov cai uas tswj neeg nyob hauv lub chaw tu neeg. Lawv yuav tsum muab ib daim ntawv rau koj tuav tias koj to taub txoj cai thiab tej nqi uas hloov tshiab hauv txoj cai. Daim ntawv no yuav tsum tau txais ua ntej los puas lub sijhawm thaum koj tsiv mus nyob.

20. Ntaub ntawv qhia txog daim ntawv kho mob “Medicaid thiab Medicare”. Koj muaj txoj cai yuav tsum tau txais daim ntawv luag sau tuaj qhia koj tias yam kev kho mob twg , yam tshuaj twg, thiab yam kev pab twg uas yuav tsis kom koj ua tus them li txoj cai tswj nyob hauv lub xeev no, thiab yam twg yog koj siv no yuav tau raug them vim cov nuj nqis no tsis muaj nyob hauv daim ntawv kho mob (Medicare) los puas lub chaw tu neeg. Koj muaj txoj cai yuav tsum tau txais lus qhia txog txoj kev pab thiab kev thov daim ntawv kho mob (Medicare thiab Medicaid). Koj muaj nyiaj ntau li cas xwb es daim ntawv kho mob thiaj kam them tej nuj nqis kho mob. Tej nuj nqis dhau tas los ne, daim ntawv kho mob puas kam them. **Koj muaj txoj cai uas cov neeg leg num ntawm lub chaw tu neeg yuav tsum pab koj ua ntaub ntawv thov saib daim ntawv kho mob Medicare los puas Medicaid yuav pab koj li cas.**

Koj yuav tsis tau them tej nuj nqis uas Medicare los puas Medicaid them lawm. Cov nqi no yog nqi tus nawj (nurse) tuaj xyuas yus, nqi luag tuaj luj zaub mov noj rau yus, nqi tu vaj tse, nqi tshuaj, nqi khoom siv rau lub cev, nqi coj yus mus kho, mus ncig kom tus mob zoo.

Khoom siv rau lub cev yog:

- Zuag ntsis plaub hau, chais hwj txwv, tshuaj tsuag plaub hau, tshuaj chais hwj txwv.
- Xab npus da dej, tshuaj ntxuav ib ce kom txhob ua pob khaus.
- Tus txhuam hniav, tshuaj txhuam hniav, tshuaj lo hniav, tshuaj ntxuav hniav, thiab hlua daws hniav.
- Tshuaj tawg pleb
- Ntaub so ntswg, pas nrws pob ntseg,rwb
- Tshuaj pleev ib ce, pleev qhov tso
- Ntaub siv nyob hauv tsev dej.
- Phuam da dej, phuam ntxuav muag, tsho hnav npua thaum caij pw
- Tshuaj mob plab dias hau
- Tshuaj ntxuav rau tes rau taw, ntxuav plaub hau
- tshuaj da dej ntxuav ib ce
- Ntxhua khaub ncaws

Koj yuav tau them tej yam uas Medicare thiab Medicaid tsis kam them, xws li:

- Xov tooj, T.V thiab visthabyub uas nyob rau hauv koj chav chaw nyob
- Tej yam koj xav yuav rau koj tus kheej ib leeg siv
- Tej yam tshuaj pleev phlu, pleev ib ce uas tshaj tus nqi ntawm Medicare thiab Medicaid them lawm.
- Ris tsho hnav
- Tej ntaub ntawv koj yuav los nyeem
- Khoom plig, paj ntoos, thiab tej nroj tawg paj
- Kev mus ua si sab nraud uas tsis yog lub chaw tu neeg ua tus npaj rau koj
- Nqi ntiav neeg tuaj tu yus thiab pab yus
- Nqi them ib cha tsev rau yus tus kheej nyob ib leeg (tsis vim muaj mob es luag cais yus)
- Nqi zaub mov uas yus kom luag ua sab nraud nqa tuaj rau yus noj.

21. Lus ceeb toom qhia tsam poob daim ntawv kho mob “Medicaid”. Yog koj tau txais kev pab ntawm daim ntawv kho mob Medicaid, lub chaw tu koj yuav tsum ceeb toom qhia koj paub thaum koj cov nyiaj tshuav li \$200 ces txog rau qhov daim Medicaid tsis pab lawm vim luag hais tias koj muaj nyiaj ntau, koj yuav poob daim ntawv kho mob Medicaid los puas poob cov nyiaj lawv pab yug koj(SSI).

22. Nyiaj txiag ntawm koj tus kheej. Koj muaj txoj cai tswj khaws koj tej nyiaj thiab yuav yuam tsis tau kom koj tso nyiaj rau hauv lub chaw tu koj. Koj muaj cai sau ib daim ntawv kheev lawv qhib ib phau ntawv tso nyiaj thiab saib phau ntawv kom zoo rau koj. Txhua tus neeg uas muaj nyiaj ntawm lub cev tshaj \$50.00 mas yuav tsum muab tso rau hauv phau ntawv tso nyiaj hauv lub tsev. Cov nyiaj no yuav tsum nce paj laum thiab tsis pub los txuam nrog cov nyiaj uas yuav them nuj nqis. Lub chaw tu koj muaj cuab kav khaws koj cov nyiaj uas tsawg dua \$50.00 kom muaj chaw zoo tiam sis cov nyiaj no yuav tsis nce paj laum dab tsi. Koj tej nyiaj txiag mas koj thiab koj tus neeg sawv cev rau koj xav mus qhib saib thaum twg los tau. **Tsis tas li, yuav tsum muab cov nyiaj qhia rau koj 3 lub hlis twg ib zaug.** Yog koj tuag lawd, koj tej nyiaj seem li cas yuav tsum juab qhia rau tus neeg tswj koj lub cuab tam thaum lub sij hawm 30 hnuv ntawd.

23. Sim tshuaj thiab tshawb kev kawm. Koj muaj txoj cai txwv tsis kam nrog lawv koom txog txoj kev sim tshuaj thiab tshawb kev kawm.

24. Hloov koj lub chav nyob los puas hloov tus neeg koom nrog koj nyob hauv lub chav. Koj muaj txoj cai tias lawv yuav tsum qhia rau koj thaum lawv yuav hloov koj chav nyob los puas hloov tus neeg koom nrog koj nyob. **Yog lawv yuav hloov koj chav nyob mas lawv yuav tsum sau ib daim ntawv qhia koj ua ntej 7 hnuv tso.** Lawv tsis muaj txoj cai yuam kom koj tawm hauv koj chav nyob es koj los tus neeg nrog koj koom lub chaw thiaj li tau daim ntawv kho mob Medicare.

25. Khaws tej ntaub ntawv zais rau chaw zoo. Koj muaj txoj cai tsis pub leej twg lam saib koj tej ntaub ntawv kho mob. Koj muaj cai tswv los puas tso cai rau ib tug neeg sab nraud saib koj tej ntaub ntawv

kho mob. Yog koj yuav tsiv mus nyob lwm lub chaw mas lawv thiaj saib tau koj cov ntaub ntawv, tsis li mas yuav tsum yog txoj cai kheev los yog tshuav nuj nqi kho mob tsis tau them mas lawv thiaj saib tau. **Yog muaj neeg nyob sab nraud yuav saib koj cov ntaub ntawv mas lawv yuav tsum ceeb toom kom koj paub ua ntej, koj yuav thov ib tug neeg nrog koj ua ke mus nrog lawv sib tham thiab xyuas tej ntaub ntawv.**

26. Lus tsis txaus siab. Koj muaj txoj cai hais rau lawv txog tej yam koj tsis txaus siab, lub chaw tu koj yuav tsum teb koj tej lus kom sai thiab daws tej teeb meem li lawv txoj cai tau sau tseg. **Koj hais tau rau lawv txog tej yam koj tsis txaus siab thiab nrog tau lawv tuav tswv yim txog txoj kev yuav hloov kho tus mob. Yuav tsis pub leej twg txwv cheem koj, cuam tshuam , yuam kom ua thiab saib tsis tau koj los puas hawv yuav tshem koj tawm.**

Koj muaj txoj cai sau ntawv tsis txaus siab mus rau lub chaw ua num txog kev saib xyuas ntawm lub chaw tu koj, lub chaw ua num saib kev mob nkeeg hauv xeev Minnesota (Minnesota Department of Health). Lawv cov chaw hauj lwm thiab xov tooj nyob nram qab ntawm tsab ntawv no.

27. Teb tej lus nug. Koj muaj txoj cai kom lawv teb koj sai txog tej lus nug thiab tej lus koj tau thov.

28. Tej ntaub ntawv tshuaj ntsuam lub chaw tu neeg. Koj muaj txoj cai tshawb xyuas tej ntaub ntawv nom tswv **los yog neeg thawj tswv hauv zos** tuaj tshuaj ntsuam txog lub chaw tu neeg thiab tej ntaub ntawv luag pom zoo kom yuav kho lub chaw li cas, muaj cai txais ntaub ntawv ntawm tej chaw ua hauj lwm pab cov neeg thiab nrog tej chaw ua hauj lwm no sib tham tau.

29. Ua hauj lwm. Koj muaj txoj cai tsis kam ua hauj lwm rau lub chaw tu neeg no.

30. Ntaub ntawv luag xa tuaj. Koj muaj txoj cai tsis pub leej twg paub txog tej ntaub ntawv luag sau tuaj rau koj. Cov no yog tej hnab ntawv muaj koj lub npe mas tsis pub leej twg qhib, chaw xa ntawv thiab chaw muag ntaub ntawv mas yuav tsum nyob rau thaj chaw kom koj ncig tau mus txog.

31. Kev sib tham thiag sib xyuas. Koj muaj txoj cai kom luag muab ib chav chaw rau koj nrog neeg sib tham, yog tus neeg ntawd yog:

- Ib tug neeg sawv cev ntawm tsoom nom tswv
- Koj tus kws kho mob
- Lub xeev txoj kev saib xyuas mus ntev ntawm tus neeg ombudsman **thiab lwm cov cai tiv thaiv thiab kev pab;**
- Tus neeg ua hauj lwm rau cov chaw pab thiab saib xyuas cov neeg lub cev, tes taw, los puas lub hlwb tsis zoo
- Koj tsev neeg los yog tus txheeb ze uas yuav tham txog koj txoj cai saib yuav kheev los tsis kheev lawv tu koj
- Lwm tus neeg uas koj tso cai lawv tuaj saib koj xws li tus sawv cev rau koj, tus kws hais plaub ntug, tus neeg pab ua ntaub ntawv thov nyiaj rau koj.

32. Sib tham tsis pub leej twg hnov. Koj muaj txoj cai ntsib thiab nrog ib tug neeg sib tham ntsiag to raws koj siab nyiam. **Koj muaj txoj cai tawm hauv lub chaw tu neeg thaum twg los tau raws koj siab nyiam.**

33. Xov tooj. Koj muaj txoj cai siv tau xov tooj raws li txhua leej txhua tus, thiab tsis pub leej twg mloog tej lus koj tham hauv xov tooj.

34. Koj tej khoom. Koj muaj txoj cai khaws tej khoom uas yogkoj tug xws li ris tsho thiab tej yam koj niaj hnub siv, tsuav tej ntawd tsis txhob cuam tshuam lwm tus neeg txoj cai thiab ua rau lawv raug mob. Lub chaw tu neeg yuav tsum muaj ib chav rau sawv daws tso khoom thiab muaj nruas phoo rau koj xauv koj tej khoom muaj nqis. **Lub chaw tu neeg yuav nrog koj thiab koj tsev neeg sib tham txog txoj kev nqa khoom muaj nqis tuaj rau hauv lub chaw.** Yam yog koj tug mas

yuav tau sau npe lo rau, chav rau khaub ncaws mas muaj lub qhov rooj xauv, thiab yog muaj tej khoom puas thiab xiam ne txoj cai yuav taug li cas. **Tsis muaj txoj cai yuam kom lub chaw tu neeg yuav tsum them tej khoom uas ploj lawm rau koj, tiam sis yog nws zoo siab hlo pab them rau koj no tau.**

35. Tus neeg muaj txiv/muaj poj niam. Koj muaj txoj cai koom nrog koj tus txiv los puas tus poj niam nyob ib cha tsev yog tias ob leeg txaus siab. **Yog koj yog ib tug neeg muaj txiv/ muaj poj niam, koj muaj txoj cai nrog koj tu txij nkawm sib ntsib.**

Cwj Pwm Ntawm Cov Neeg Raug Tu Thiab Chaw Tu Neeg Tes Dej Num

36. Txoj kev cheem. Koj muaj txoj cai tsis pub leej twg lam cheem koj tsis kheev koj nyob ywj siab thiab ua ywj siab. **Tiam sis yog muaj ntaub ntawv ntawm kws kho mob tias yuav tsum cheem thiab tswj koj raws lub caij nyoog nws tau sau tseg vim tsam koj ua rau koj thiab lwm tus raug mob.**

37. Txoj cai thov thiab tso cai rau lawv cheem yus lub cev. Koj muaj txoj cai thov kom lawv cheem koj lub cev vim koj tus mob. Ua ntej lawv lees ua raws li koj tau thov, lawv yuav tsum piav kom koj to taub meej tias lub luag hauj lwm yog dab tsi, pus muaj lwm txoj kev pab tau thiab. Koj tus kws kho mob yuav tsum yog tus sau daim ntawv thiab qhia saib tus cwj pwm mob zoo li cas, thiab thaum twg thiaj li yuav tsim nyog siv txoj kev cheem no. Tus cwj pwm mob mas muaj xws li, tsam koj ua rau koj tus kheej raug mob, tsam koj lam poob ntaiv thiab ntog. Lub chaw tu yuav tsum saib nraim txoj kev cheem no tsam ua rau koj raug mob. Nrog koj tus kws kho mob, koj tsev neeg thiab lub chaw tu koj yuav luj ntsuam xyuas tsis vij tsis tom saib koj puas yuav siv txoj kev cheem no lawm. Koj yuav tsum xee ib daim ntawv tso cai rau peb cheem koj. Yog koj tseem nco meej pem zoo mas koj tib leeg thiaj li tso cai tau rau peb cheem koj xwb. Yog koj tsis meej pem lawm no mas, koj tsev neeg, tus saib xyuas koj los tus sawv cev rau koj mam li yuav tso cai tau rau peb. (Yog koj xav tau lub xeev txoj cai tshiab uas hais txog koj txoj

cai no mas nws sau nyob rau ntawm phau ntawv **“Your Right under the Minnesota Residents Bill of Rights,** “ phau ntawv no muaj nyob hauv lub caw tu neeg no. Cov neeg ua hauj lwm hauv no yuav pab koj nrhiav ib phau rau koj.

38. Tsim txom. Koj muaj cai tsis pub leej twg cem koj, yuav deev koj, los tsim kom koj nyuaj siab nyuaj ntsws, lam rau txim rau koj thiab cais koj, **nrog raug txoj kev tsimtxom raws li sau hauv txoj cai Vulnerable Adults Protection Act.**

39. Tus tub leg dej num txoj kev tu cov neeg mob. Koj muaj txoj cai kom lawv nrog koj xwj xyuas yam uas koj pom tias muaj neeg tsim txom koj, tsis tu koj zoo, thiab koj raug mob yam tsis muaj neeg nrog paub, lawv yuav tsum tswj kho tej teeb meem koj tau hais ntawd. Koj muaj cai sau ntawv txog tej yam koj tsis txaus siab mus rau cov chaw ua hauj lwm uas nyob nram qab tsab ntawv no.

Txoj Cai Tuaj Nkag Nyob Hauv Lub Tsev Tu Neeg, Hloov Mus Nyob Lwm Chaw Chaw Thiab Tawm Hauv Lub Chaw Tu Neeg

40. Hloov tshem mus nyob lwm lub chaw thiab rho tawm hauv lub chaw. Koj muaj txoj cai nyob hauv lub chaw tu neeg, tsis pub lawv hloov los puas tshem koj tawm yog tias koj tsis muaj tej yam raws li nram no.

1. Qhov hloov tshem koj tawm no mas vim lub chaw no tsis muaj yam yuav pab tau koj.
2. Qhov hloov tshem no mas koj tus mob zoo lawm, koj tsis siv lawv txoj kev tu koj lawm.
3. Yuav muaj teeb meem nyuab rau cov neeg nyob ntawm lub chaw no.
4. Yuav ua rau cov neeg nyob ntawm lub chaw no muaj mob tuaj.
5. Tom qab lawv twb ceeb toom rau koj lawm los, koj tsis tau them koj tej nqi tsev rau lub chaw tu (los puas tsis kom koj daim ntawv kho mob Medicare thiab Medicaid them tej nuj nqis).

6. Lub chaw no kaw tsis tu neeg lawm.

Thaum lub chaw tu neeg hloov tshem los puas tso koj tawm ntawm lub chaw raws li nqe (1) txog nqe (5) saum no mas yuav tsum sau tej xwm txheej ntawd rau hauv koj phau ntawv kho mob. Yog tshem koj tawm thiab hloov koj vim nqe (1) los yog nqe (2) no mas koj tus kws kho mob yuav tsum yog tus sau daim ntawv hloov tshem koj. Yog raug rau nqe (4) no mas ib tug kws kho mob twg sau daim ntawv los tau.

Ua ntej ib lub chaw tu yuav hloov tshem los yog rho koj tawm, lub chaw yuav tsum xwb ceeb toom qhia koj, koj tsev neeg los yog tus neeg saib xyuas koj txog qhov lawv hloov tshem thiab saib yog vim li cas. Yuav tsum sau tej lus ntawd rau hauv phau ntawv kho mob thiab hauv daim ntawv ceeb toom yuav tsum muaj:

- (a) Hnub koj yuav hloov tawm los yog tsiv tawm
- (b) Qhov chaw tshiab uas koj tsis mus nyob
- (c) Npe, chaw nyob, xov tooj, lub xeev thiab **qhov chaw** ua num pab cov neeg laus (long-term care ombudsman)
- (d) Yog koj muaj tus mob txawj huam rau tej tes taws kom tsis muaj zog no mas yuav tsum tso xov tooj thiab chaw nyob ntawm lub chaw tau ua hauj lwm pab koj los lawm.
- (e) Yog koj muaj tus mob ua rau hlwb tsis zoo no mas yuav tsum tso xov tooj thiab chaw nyob ntawm lub chaw tau ua hauj lwm pab koj los lawm.
- (f) Npe thiab chaw nyob ntawm cov chaw ua num saib xyuas txoj kev hloov tshem kom ncaj ncees.
- (g) **Daim ntawv qhia rau koj paub tias koj muaj txoj cai tawm tsam thiab tsis pom zoo nrog lawv txog txoj kev hloov tshem no.**

Daim ntawv ceeb toom txog txoj kev hloov chaw thiab kev tsiv mas yuav tsum ua kom sai yog txoj kev tsiv no poob rau nqe lus (1) txog (4) uas hais tas saum toj no, los yog koj twb tsis tau nyob hauv lub chaw tu neeg 30 hnub los lawm. Nyob tag nro rau lwm nqe mas daim ntawv ceeb toom yuav tsum sau lig kawg yog 30 hnub ua ntej hnub yuav tsiv tawm. **Koj yuav xub tsiv tawm un ntej lub sij hawm tsiv los tau. Yog lub**

chaw tu neeg yuav tshem koj mus rau lwm chav no mas lawv yuav tsum ceeb toom ua ntej rau koj 7 hnuv. Lub caij nyoog no qee zaus kuj luv dua vim muaj tej yam lub chaw tu neeg kuj tswj tsis tau xws li muaj neeg tshiab yuav tuaj nyob sai los puas tej ntaub ntawv kho mob hloov. Tej chaw tu neeg yuav tsum npaj kom tau chaw sai tos cov neeg tshiab thiab tsis txhob cuam tshuam nrog lwm chav chaw nyob.

Koj muaj txoj cai kom tau sij hawm txau npaj txoj kev tsiv thiab paub lub chaw nyob tshiab kom zoo, txoj kev tsiv thiaj huv thiab yooj yim.

41. Lus ceeb toom txog txoj kev tuav koj lub chaw nyob thiab rov qab nkag los nyob hauv lub chaw tu neeg. Yog koj tau raug xa tawm mus kho hauv chaw kho mob los puas tawm mus kho kev deb, koj muaj txoj cai rov qab los nyob hauv lub chaw tu neeg raw li txoj cai tswj hauv daim ntawv kho mob Medicaid. Yog koj tsis muaj daim ntawv kho mob Medicaid no mas yuav ua raw li lub chaw tu neeg txoj cai tuav ib tug neeg lub txaj tseg rau nws.

Lub chaw tu neeg yuav tsum muab daim ntawv uas qhia txoj cai no rau koj thaum koj tawm hauv lub chaw mus kho mob. Ib qho chaw tu neeg twg mas yuav tsum muaj tus cai tswj txoj kev tawm thiab kev nkag rov qab los nyob hauv lub chaw, tus cai ntawd hais tias tom qab koj tau mus kho mob tas los lawv yuav tsum nrhiav ib lub chaw rau koj raws li txoj cai uas lub xeev tau sau tseg.

42. Cai sib luag nyob hauv txoj kev tu neeg. Lub chaw tu neeg yuav tsum ua hauj lwm kom sib luag zos rau txhua tus, hais txog kev tu neeg, kev hloov tshem chaw, thiab txoj kev tsiv tawm raws li txoj cai lub xeev sau tseg, txawm leej twg yog tus them tej nuj nqis los yuav tsum tu sawv daws kom sib luag. Lub xeev yuav tsis pab dab tsi ntxiv, tsuas muaj txoj kev pab raws li tau sau tseg nyob hauv lub xeev daim ntawv xwb.

Lwm Tus Neeg Uas Pab Tswj Koj Txoj Cai

Tus neeg saib xyuas koj los puas ib tug neeg txhawj txog koj muaj cuab kav hais kom lawv tsis txhob hla koj txoj cai. Tus neeg txhawj txog koj no hais tau lawv thiab yog tias tus neeg saib xyuas koj yog ib lub chaw ua num uas tus tswv txiav plaub ntug tso cai rau lawv ua tus saib xyuas. Lub sij hawm thaum tseem ntsuam xyuas txoj cai mas lub chaw tu neeg yuav tsum ua lawv txoj num raws li tus neeg saib xyuas tau pom zoo. Lub ntsiab lus ntawm txoj cai mas yog kom txhua tus nee, txhua lub chaw ua num yuav tsum to taub thiab nrog fwj koj txoj cai kom zoo npaum yuav zoo taus, tsis hais txog kev ntseeg, kev coj cai rau yus tus kheej, thiab txoj cai uas txhua tus pej xeeb muaj sib luag. Koj muaj cuab kav hais thiab sau tej yam koj tsis txaus siab mus rau cov chaw ua num nyob nram qab ntawm tsab ntawv no.

RESOURCES

Ombudson for Older Minnesotans
Metro Square Building
121 East Seventh Place
Suite 410
St. Paul, MN 55101
(800) 657-3591 or (651) 296-0382 (los yog)

Office of Health Facility Complaints
P.O. Box 64970
St. Paul, MN 55164-0970
(800) 369-7994 or (651) 215-8702 (los yog)

Minnesota Department of Health
Facility & Provider Compliance Division
85 East Seventh Place, Suite 300
St. Paul, MN 55101
(651) 215-8700

The Developmentally Disabled Advocacy Project

The Mental Health Law Project
430 First Avenue North, Suite 300
Minneapolis, MN 55401-1780
(800) 292-4150 or (612) 332-1441 (los yog)

Board of Medical Practice
2829 University Avenue SE, Suite 400
Minneapolis, MN 55414-3246

Surveillance & Integrity Review Services
(Medicaid Fraud Control)
Minnesota Department of Human Services
444 Lafayette Road
St. Paul, MN 55155-3851
(800) 657-3705 or (651) 297-2082 (los yog)

**Cov ntaub ntawv no tsim los ntawm Minnesota Hospital thiab
Healthcare Partnership. Minnesota tuam tsev pab fab kev kho
mob yog cov muab nyiaj los txhais cov lus no. Xav paub ntxiv
txog cov lus txhais no, nub Minnesota Department of Health uas
yog lub tuam tsev pab fab kev kho mob hauv Minnesota ntawm
tus xov tooj (651) 215 – 8700.**